

Nro. 8.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indólt Bétsből Kedden Januarius 26-dik napján 1813-dik
esztendőben.

*****
BCU Cluj / Central University Library Cluj
Hadi Történetek.

A' *Vistula* mellől Jan. 8-dikán: — „Marschal
Macdonald a' Tarentumi Hertzeg Kurlandjából
a' Pruszsziái határokra vissza érkezvén, Labiau-
un és Tabiaun által folytatta seregének egy ré-
szével hátrálását. Tabiaunál verekedésre került
a' dolog az utánna nyomuló Oroszokkal. A' hely-
ség sok kárt vallott. A' Nápolyi Király már ek-
kor elhagyta volt Königsberget, és tsak az El-
chingeni Hertzeg (Ney) volt ott a' hátuljáró tsapat-
tal, a' ki ezzel a' Tarontumi Hertzegnek eleibe
menvén, velle magát, Königsbergtől néhány óra
távolságra napkéletfelé, öszszetsátolta. A' Taren-
tumi Hertzeg Jan. 3-dikán Königsbergbe érkezett:
a' Nápolyi Király pedig az alatt (a' Frisch-haf

nevű ló mellett) Brandenburg városán által, a hol szerentsétlen égés támadott, két tsapatokkal, Braunsberg és Mehlsach felé folytatta útját, Az Oroszok is két tsapatokban mentek utánna, melyeknek egyike, a melly valami 6000 emberek-ből állott, Jan. 5-dikén, reggeli két órakor érkezett-meg Königsbergbe, a honnét 5 órányi nyugalom után azonnal tovább folytatta útját Braunsberg felé. Itt Braunsbergnél Jan. 7-dikén nem volt az Oroszok' verkedése szerentsés, annyiban, hogy a hidat nem foglalhatták el, mint-hogy az néhány mellette lévő házakkal együtt elégett; de a Kozákok a városon fellyül tsakugyan találtak olyan helyeket a Passarge vizén, a hol megbirta őket a jég, és által jöttek. A másik Orosz tsapat vissza nyomta Mehlsachtól a Frantziákat egész a Passarge vizén által.

Az előljáró Orosz tsapatnak Königsbergbe való megérkezéséről ezeket írják: —

„Königsberg városát Jan. 4-dikén este hagyta el a Frantzia őrző sereg, melly is hogy anuál jobb rendel eshessék-meg, megparantsolatott a lakosoknak, hogy házaiknak alsó aklaikaikba gyertyát tegyenek. A leg elől jövő Kozákok 5 dikben reggeli 2 órakor megjelentek, s a kapukat elfoglalván bézárták. Három órakor még más 2 Kozák Regiment, 1 Huszár és egy Dragonyos Regiment, s egy gyalod Osztály érkezett-meg. A lovasság a lóvásár' piatzán leállván, étetett tsupa szénát, a katonaság számára pedig heringet és pálinkát kívánt az Orosz vezér. Öt órai nyugalom után, mint feljebb íránk, ismét lóra ülven a lovasság tovább indult Braunsberg felé; a gyalogság pedig a Gen. Sievers

vezérlése alatt az őrállói helyeket elfoglalván, a' polgári katonasággal együtt teszi az őrzői szolgálatot."

Dantzkában ilyen tábóri parantsolat hirdettetett - ki Jan. 8-dikán: —,

„Tegnap olyan hír terjesztetett - el a' kereskedői tanátszáznál (a' borsében), hogy a' fő Kormányozónál hadi Tanács tartattatván ez a' kérdés fordúlt volna benne elő, hogy: fel kell - é a' Dantzkai erősségeket vettetni, vagy nem? Az e'féle híreket csak a' tudatlanok és rossz emberek terjeszthetik - el. Nagy eliszonyodással vette eszébe a' fő Kormányozó, hogy úgy látszott, mintha még némely katona személyek is hitelt adtak volna ezen hírnek. —

„Ezen várerősségek nem csak hogy fel nem vettek, de sőt inkább, ha az ellenség ezekhez közelíteni mérészlénd, az utolsó szempillantatig fognak oltalmaztatni. Mi ha szükséges lenne, a' Dantzkai belső kerítésig fognánk verekedni. —

„Nint's könnyebb dolog, mint szerentsés állapotban kész engedelmességgel viseltetni a' Fejedelemhez. De a' mostani környűlállás azt a' sorsot tartatotta - fenn a' Dantzkai őrző sereg' számára, hogy a' birodalom és annak Felséges Feje eránt mütassa - meg, hogy az ő bátorságát semmi meg nem gyengítheti, hogy ezt az ő hűségére és betsületére bízott várat, akár mibe kerüljön, védelmezze. —

„Ha szintén meghaloványúlai engedték is az éltető állatok (elementumok) egy szempillantatig a' tsillagot: nem soká vissza kapja az a' maga egész lényességét, és a' Frantzia Sasok fenye-

getődzőbb módon fogják ismét megmútatni magogokat, mint valaha tselekedtek. —

„Ennekutánna mindeneknek, akármi rendbéliék legyenek, a' kik felől megbizonyosodik, hogy e'félüket beszéllettek, 'a' hajok a' katona paradén elnyírettetik, 's magok a' városból kiűzettetek. —„

„Gróf *Rapp*, Osztályos Generális,
Cs. K. Adjutáns, és Dantzkai
fő Kormányzó.

A' *Dresdai* levelek szerint a' Nápolyi Király Januárius 19-dikére virradó éjjel ottment keresztül. Mint mondják egéségtelensége miatt hagyta oda az ármádát, hogy országába visszamenjen. Elindulása előtt által adta a' fő vezérséget a' *Vice Királynak*. University Library Cluj

A' nagy ármádához tartozó 4-dik és 9-dik ármádák Januárius 11-dikén Marienwerderből a' Neuenburgi úton által költöztek a' *Vistula* bal partjára, melly után a' Nápolyi Király Jan. 13-dikán hagyta az ármádát oda.

Annak az ármádának fő vezére, a' melly most folytatja *Lipsián* által útját *Berlin* felé, t. i. Osztályos Generális *Grenier* maga, Jan. 15-dikén megérkezett volt Berlinbe. Az ő ármája 24 ezer emberekből áll.

Würtemhergi Királyság.

A' *Studtgárdi* újságban ilyenj hirdetés jött ki; — „Januárius 8-dikán azon vadász ál-

lásban, melynek a' Murr és Heidelberg között lévő út mellett, a' Kärnbachi Járásban, azon napon kellett volna tartatni, az ő Felsége' számára vala készítettve, az azt megelőzőtt éjjel az a' deszka, mellyen ő Felségének a' lövéskor kellett volna állani, felszakasztatott, 's alája egy puskaporral megtöltetett, 4 3/2 fontot nyomó zsák, atzél, egy darab hosszúkára vágott tapló (vagy gyuladó rongy), egy kova, és egy tsomó szősz tétettek. Minthogy ez a' történet nyilvánóságosan jelenti az ő Felségé' élete ellen való törekedést: annak, a' ki a' szerzót vagy czimborássát béjelenti, nevének elhalgattatása mellett ezer aranyok ígértetnek, úgy pedig, hogy ha a' béjelentő maga is részes talál a' dologban lenni, de a' bűnöst, vagy valamelyik czimborás társát, 's az egész gyilkos plánumnak bizonyos jeleit kijelenti, a' feljebb említett jutalom 's nevének elhalgattatásán kívül a' felől is bizonyossá tétetik, hogy semmi büntetése nem fog lenni. Átalylában mindeneknek illendő jutalom ígértetik, a' kik valamely jeleket mutathatnak ezen bűnösöknek kitanúltathatásokra. Kólt Jan. 17-dikén a' Királyi Ministériumban.

Orosz Birodalom:

Az innét érkező legújabb tudósítások szerint még mind tételnek ezen birodalomban a' hadnak folytatására kívántató készülétek. Újabb katona szedésről beszélnek, a' mellynek Februárius végéig el kell végződni. Bizonyos számú, két lovas szekerek is állítatnak ki, 's több e'félék.

Frantzia Birodalom.

A' *Monitörben* ezen cím alatt: *História*, külömbkülömb históriai jegyzések, Akták, 's egyebek fordulnak elő azon Frantzia Királynékról, 's a' Királyoknak azon anyjaikról vagy feleségeikről, 's egyéb Királyi Hertzegaszszonyokról, a' kik a' múlt időkben Régenséget viseltek.

Páris városa arra ajánlotta magát, hogy 500 lovas katonát állít egész készülettel. — Még most is hirdeti a' *Monitör* a' sok Cohorsokat, mellyek a' nagy ármadához való bocsátatást, mint kegyelmet kívánják.

A' *Senatusnak* nevezetes ülése volt Jan. 10-dikén délutáni 3 órakor. — Legelőbb a' birodalom fő Cancelláriusa intézett a' Senátushoz egy beszédet (1). Azután a' külső dolgokra ügyelő Minister közölte a' Senátussal az általa a' Császár eleibe terjesztett előadást (2). Igen nevezetes tárgy ezen előadásban annak leírása, hogy Pruszsus Generális *York* Mitau és Tilsit között miképpen pártolt el a' Frantzia ármadától. Az ezt a' történetet illető levelezések, mind előfordultak a' külső dolgokra ügyelő Minister előadásában (3. 4. 5. 6.)

Jan. 11-dikén ugyan ezen tárgyak felett tartott ülést a' Senatus, melyben legelőbb is Stáustanátos Regnaud Jean de St. Angely adta körülállásosan elő azon indító okokat, mellyekre nézve a' 350,000 emberekből álló új seregnek kiállítatását meghatározás végett ajánlotta a' Se-

nátusnak (7), melly után a' Senátus az eleibe terjesztett javallást Senátus Consultummá változtatta (8). — (Mind ezek az Akták a' M. Kurir mellett találtának a' Tóldalékban).

Nagy Britannia.

A Párisi Monitör ezeket adta ki a' Londoni Timesből: —,

„Egy hajó, melly a' Franzia partok mellől érkezett ide szabadságlevéllel, egy levelet hozott Párisból, melyben az utóbbi Monitörre nézve is fordúlnak némely jegyzések elő. Ezen levél szerént igaz, a' mi a' Császárnak az énekes játékon való megjelenése felől mondatott; jelen volt ott egy fertály óráig; a' múzeumban is járt. De az, a' mit a' Versaliai erdőben való vadászatairól írtak, ezen levél írójának erősítése szerént mind fundamentom nélkül való dolog. Napoleon, így szól az író, igen beteges színben van, 's telyességgel nem látszik olyan állapotban lenni, hogy a' vadászathéli gyönyörűséggel élhessen.

Tudósítás

a' Földes Uraságokhoz és Asszonyokhoz,

Lakik itten Bétsben egy leg jobb korbei, nagy Gazdaságok' 's Uradalmak' igazgatásában forgott derék ember, a' ki most is nagy és hasznos dolgokban foglalatoskedik, de itt való foglalatosságai minden órán végre hejtatnak. — Ennek a' nagy tapasztalású próbált Mezei Gazdának szándéka volna, vagy a' Dunán innen való, vagy a' Tiszameillyéki két kerület között akár-

mellyekben Uradalombéli kivatalba állani. Tót nyelven kívül, minden szükséges nyelveken beszéll, magyarul is úgy tud, mint a' született Magyar; tudományára, gazdaságbeli tapasztalására, erköltsi maga viseletére, igazgatói tehetségére nézve nem lehet ellene semmi kifogás. Alkalmatos egész Familiák', özvegyek' vagy árva' gazdaságait leg jobb virágzó állapotban tartani, 's a' legzavarosabb gazdaságot is jó rendbe szedni. — A' kinek szüksége volna rá: tessék szándékát levele által Tek. *Vitéz József Udvari Agens* Urhoz igazítani.

H í r a d á s .

Régi és sűrű óhajtozásai után szerencsésnek vallja magát a' N. Győri Evang. Gyülekezet, hogy immár esztendő óta a' maga megjobbított, és a' lehetőségig tökéletesített új magyar énekes könyvével élhet, mellynek tizmje ez: *Keresztény új Énekes - Könyv, mellyet szerzett, és egynehány magános úhíttatosságra tartozó imádságokkal együtt kiadott a' N. Győri Aug. Confessiót tartó Gyülekezet. Győrben 1811.* — Ezen énekes könyvet bévitte a' maga kebelébe immár a' Pesti nagy érdemű Evang. Magyar Gyülekezet is. Ha hogy a' két Magyar Hazában abból példványok kívánatának, találhatnak azok helyben a' Gyülekezetnél, és Pesten *Institoris* Könyváros Úrnál. Az ára 24 garas.